

INUIT ATAQATIGIIT INATSIARTUNI

UKA2025/91

07.10.2024

Iddimangiiu J. Bianco

**Inatsisissatut siunnersuutiniq suliaqartarneq pillugu malitassiat
atuuttut allanngortinneqarnissaat pillugu Naalakkersuisut
peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut
siunnersuut, taamaalilluni inatsisissatut siunnersuutip nassuiaataani,
nunat tamat akornanni pisussaaffinnut, nunat tamat akornanni Kalaallit
Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat malitassaanni pisussaaffinnut
tunngatillugu inatsisissatut siunnersuummi inuit pisinanatitaaffiit
aamma nunap inoqqaavisa pisinnaatitaaffiit tunngasunik
nassuiaasiortoqartassalluni. Naalakkersuisut suleriaasiat nutaaq ulloq
1. januar 2026 atuutilissaaq.**

(Inatsisartunut ilaasortaq Mariane Paviassen, Inuit Ataqatigiit)

Oqaaseqaat:

Inuit Ataqatigiinni assigiinngissuseq nukittut isigaarput. Kikkulluunniit
inuiaqatigiit akornanni inissaqarput. Inuttut ataasiakkaatut piginnaasagut
assigiinngitsut tamarmik atorfissaqarput.

Inuit Ataqatigiinni isumaqarpugut kinaluunniit immikkoortitaanani; suaassusaa
apeqqutaatinnagu, suminngaanneernersoq, suaassuseqatiminoortuuppat,
qanoq oqaaseqarnersoq apeqqutaatinnagit inuusariaqartoq
inuusinnaatitaasorlu, naligiimmik pineqarsinnaatitaasoq,
pisinnaatitaarfeqartorlu ilisimaqqissaarlugulu ataqqivarput.

INUIT ATAQATIGIIT INATSIARTUNI

Inoorlaajuguit, 18it inorlugit ukioqaruit, 25nik ukioqaruit, utoqqalinersiuteqaruit, peqqikkuit, innarluuteqaruilluunniit pisinnaatitaaffeqarputit illersorneqarnissannut.

Meeqqat pisinnaatitaaffii, inuit pisinnaatitaaffii, nunap inoqqaavisa pisinnaatitaaffii: tamarmik imminnut atassuteqarput, ataasiinnarluunniit immikkuunngilaq, ataasiinnarlu innarlerneqarpat, tamarmik pisinnaatitaaffiit inummik meeqqamilluunniit illersuisussaataapput.

Nunasiaataasimasup iperagaanissaa Inuit Ataqatigiinniit takorloorparput pisinnaatitaaffiit suugaluarnersut atorlugit illersuutigalugit, kikkut tamarmik inissaqartillugit tikilluaqqullugillu anguniagassaasoq, sulissutigiuartariaqartorlu.

Oqartussaaqataaneq inuttullu inuiaqatigiinni akuerineqarluni inissaqartinneqarlunilu inuusissaq imaaliallaannaq takkunneq ajorpoq. Sulissutigineqartuartaqarpoq.

Aamma innuttaasut akornanni pisinnaatitaaffinnik ilisimasaqarnissaq qaammarsaavigineqarnissaatalu pisariaqassusaa uani eqqaanngitsoorusunngilara.

Nunarsuarmi arnat qinersisinnaatitaanerak qinigassanngortinneqarsinnaanerallu, oqartussaaqataanerup eqqunnerata kingunerani piuaannarsimavoq, aamma nunatsinni. Arnat pisinnaatitaaffii suli nunarsuarmi nunat ilaanni atuutinngillat, niviarsiaqqallu atuarsinnaatitaanerak killeqartitaalluni, aali 2025-mi.

Nunatsinni qujanartumik Nunat Peqatigiit isumaqatigiissutaat arlaqartut akuerinikuuagut;

- Ammip qalipaataa tunngavigalugu assigiinngisitsinerit suulluunniit atorunnaarsinneqarnissaannik Nunat Peqatigiit isumaqatigiissutaat.

INUIT ATAQATIGIIT INATSIARTUNI

- Naalliutsitsisarnerit akiorniarlugit allatigullu inuppalaanngitsumik amiilaarnartumik nikanarsaasarneq imaluunniit pillaaarneq akiorniarlugit Nunat Peqatigiit isumaqatigiissutaat.
- Meeqqat Pisinnaatitaaffii pillugit Nunat Peqatigiit isumaqatigiissutaat
- Inuit Innarluutillik pisinnaatitaaffii pillugit Nunat Peqatigiit isumaqatigiissutaat
- Arnanik assigiinngisitsisarnerit suulluunniit atorunnaarsinniarlugit Nunat Peqatigiit isumaqatigiissutaat.

Aali ilaannai. Isumaqatigiissut kingulleq nunatsinnut eqqussarput tassaavoq: Istanbulkonventionen – Arnanut nakuusertarneq angerlarsimaffinnilu nakuusertarneq pinaveersaarniarlugu akiorniarlugillu Europarådip isumaqatigiissutaa. Suliassaqarpugut.

Nunatsinni pisinnaatitaaffiit akuerisagut timalertariaqarpagut, ulluinnarni immitsinnut oqaluuttariaatsitsinni, peqatigiinnitsinni suleqatigiinnitsinnilu. Meeqqatsinnut maligassiuisuuvugut, ullutsinnilu ukiorpassuanngortuni, meeqqat akornanni qinngasaarunneq atugaavallaalersimasoq ersarippoq. Inersimasut akornatsinni ataqpeqatigiilluta, aamma oqaluuttariaatsitsinni, inuugutta, meerartatta malissavaatigut.

Pisinnaatitaaffiit iikkami kusassaatitut nivingasussaannngillat, timalertariaqarpulli. Tamanna ilaatigut qaammarsaanikkut pisarpoq, nalunngilaralu Inuit Pisinnaatitaaffii Pillugit Siunnersuisoqatigiit suliarigaat.

Nammineerlunga meeqqat pisinnaatitaaffii ilisimaneqanngippallaarnerat pissutigalugu nunatsinni angalalluni, Qaanaamiit Nanortalimmut, Sisimiuniit Tasiilamut angalanikuuvunga, ulluinnarnilu eqqaamanissaat pingaartillugit. Aamma inuit pisinnaatitaaffii. Kinaassuserput tunngaviosorujussuummat,

INUIT ATAQATIGIIT INATSIARTUNI

tamatta inissaqartinneqarnissarput akuerineqarnissarpullu ulluinnarni pingaaruteqartorujussuuvoq.

Taamaattumik pisinnaatitaaffiit allattorsimaannaratik pingaartillugit, ulluinnarni ataqqillugit inuusinnaatitaagaluarpugut, qularinngilarali ilaqartugut ulluinnarni malersorneqartut, allatut pineqartut, kinaassusertik piinnarlugu.

Kisiannili pissutsit imaassimammata, inatsisit peqqussutit naqissusiinerillu imak ittut allaat pisariaqartippavut, tamatta inissaqartitaalluta, tikilluaqqusaalluta toqqissisimallutalu inooqataasinnaaqulluta.

Uani aaliangiiffigisassami siunertarineqartoq iluatsissappat,

Naalakkersuisut suleriaasianni pisinnaatitaaffiit eqqumaffigineqarnissaat eqqunneqassaaq, tamassumalu eqqutissuaa isertuaatsumik suleriaaseqalerneq, kingunerissavaalu nunanik allanik suleqateqarsinnaanitsinnut iluaqut, nunammi allat suleqatimi naleqartitaat isiginiartarmassuk.

Naalakkersuisut suleriaatsiminni tusarniaanerni pisinnaatitaaffitsinnut oqaaseqartartut ilanngunneqartalissapput, aaliangiitinnatik ilisimassavaat pisinnaatitaaffiit suut kalluarneqarnersut, tamannalu pitsaasuuvuq.

Taamaattumik una aaliangiiffissaq nunatsinni sakkortuumik oqariartuuteqarneruvoq, kinaluunniit arnaappat, angutaappat, tuluttut oqaluppat, innarluuteqarpat, suaassuseqatiminoortuuppat, uannit ilinniillu allaanerugaluarpas, pisinnaatitaaffeqarneranik naqissusiimmat, Inuit Ataqatigiinniit tapersingaarlugu oqaatigissavarput.

Inatsisinut ataatsimiititaliamut ingerlateqqinneqarnissaa inassutigaarput.